Nyheter →

Celebert flytende besøk til Mandal

Et skipsbesøk står for kanskje det mest pedagogiske- og minst kommersielle innslaget under årets Skalldyrfestival.

D/S Hestmanden ble første gang sjøsatt i 1911, da med kullfyrt dampdrift. I 1947 ble den ombygd fra kull- til oljefyring. Her i gjenoppstått stand.
FOTO: HILFRED MIKALSEN

Dag Lauvland
Journalist

Oppdatert: 4 dager siden

«Det heldige skipet – en krigsseilerhistorie» står nevnt i årets offisielle program for Skalldyrfestivalen 2023. Videre at det dreier seg om en «teaterforestilling». Da har enkelte helt riktig allerede gjettet seg fram til at det jo kan dreie seg om D/S Hestmanden.

FAKTA
Årets seilingsplan:
VIS MER ↓

– For den blir liggende ved Ballastbrygga i Mandal fra 9. til 14. august, og dermed altså under hele Skalldyrfestivalen, sier mandalitten Sigurd Bjørn Kastrud som deltar på deler av et lengre «tokt» langs norskekysten i år. Det gjorde han også i fjor, som én av flere mandalitter.

Mandalitter som var med på deler av seilasen både i fjor og i år. Fra venstre, Sigurd Bjørn Kastrud, Anne Gunn Wiesener, Stian Engedal Lunde, Arnt Lindland og Ragnhild Bie. **FOTO:** PRIVAT

Sist Hestmanden var i Mandal var i 2020, men da ble den slept til kai. Sist den var i området for egen maskin var imidlertid for atskillig lenger siden, for Hestmanden ble opprinnelig lagt i opplag i 1965 før den igjen kom til heder og verdighet. I 1994 ble nemlig skipet reddet fra skrapjernsskjebnen og kunne legge til kai ved Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter i Kristiansand. Det var da at venneforeningen satte i gang arbeidet som kunne synes å bli uoverkommelig.

Like fullt, senere i 2020 fikk Hestmanden bevist at hun kunne gå for egen maskin, og altså for første gang siden 1964.

I år har seilasen gått til sju ulike havner på Sør- og Østlandet. Det går ikke fram av programmet til Skalldyrfestivalen, men Hestmanden vil ha «åpent skip» fra klokken 11 til 17 hver dag, med unntak av mandager, samt avgangs- og ankomstdager. Det er gratis inngang for publikum.

Teaterforestillingen «Det heldige skipet» er produsert av Kanon Produksjon, men denne må det imidlertid bestilles billetter til.

Flust av mandalitter

Mandalitten Ragnhild Bie er konservator ved Vest-Agder-museet der hun har et særlig ansvar for krigsseilerhistorien.

– Her tar vi blant annet imot unge skoleelever gjennom «Den Kulturelle Skolesekken», og kan da fortelle dem om innsatsen som kostet rundt 4600 sjøfolk livet. Det utgjør om lag ti prosent av dem som hadde sin arbeidsplass om bord i rundt 1000 skip i den såkalte Nortraship-flåten. Flere av dem var på samme alder som skoleelevene vi får besøk av, sier Bie.

Ble storfilm

Det er spesielt de 10 – 20 siste årene at krigsseilerhistorien har fått oppmerksomhet, men etter at langt de fleste krigsseilerne er blitt borte.

Imidlertid skulle interessen, særlig fra september i fjor, også omfatte yngre generasjoner. Det handler først og fremst om premieren på den norske storfilmen «Krigseileren». Store deler av filmen var sågar spilt inn nettopp på Hestmanden.

Med et budsjett på hele 110 millioner kroner var filmen da tidenes mest påkostede norske filmproduksjon, ifølge Filmweb.

Både selve Hestmanden og Norsk Krigsseilermuseum opplevde da en økt interesse og pågang fra både presse og andre.

Krigsseilerne representerte kanskje det viktigste norske bidraget under andre verdenskrig, men var også, som i Hestmandens tilfelle, til stede under den første. Det er i tillegg det eneste skipet som er igjen av de 1000 skipene i Notraships flåte.

FAKTA
Notraship
VIS MER ↓

Publisert: mandag 31. juli 2023 kl. 21:00
Oppdatert: 4 dager siden